

Lieta C-3/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 4. janvāris

Iesniedzējtiesa:

High Court (Ireland) (Augstā tiesa, Īrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums

2020. gada 30. novembris

Prasītāja:

FS

Atbildētāji:

The Chief Appeals Officer

The Social Welfare Appeals Office

The Minister for Employment Affairs

The Minister for Social Protection

THE HIGH COURT

TIESAS PĀRBAUDE

[..]

STARP

FS

PRASĪTĀJA

UN

THE CHIEF APPEALS OFFICER, THE SOCIAL WELFARE APPEALS OFFICE, THE MINISTER FOR EMPLOYMENT AFFAIRS AND THE MINISTER FOR SOCIAL PROTECTION

ATBILDĒTĀJI

Tiesneša Ričarda Hamfrīza [Richard Humphreys] 2020. gada 6. novembra SPRIEDUMS

1. Galvenais jautājums šajā lietā ir, vai prasītājam bija tiesības uz bērnu pabalsta Īrijā un Rumānijā starpības izmaksu ar atpakaļejošu datumu par laikposmu no viņas ierašanās Īrijā 2016. gada novembrī/decembrī līdz pieteikuma iesniegšanai 2018. gada 16. janvārī bērnu pabalsta saņemšanai Īrijā.

Fakti

2. Prasītāja ir dzimusi 1989. gada jūlijā (meitas uzvārdā FZ) Neseudas [Năsăud] pilsētā Transilvānijas reģionā Rumānijā. Kopš dzimšanas viņai ir Rumānijas pilsonība un, kopš Rumānijas pievienošanās 2007. gadā, Savienības pilsonība.

3. 2012. gada 12. augustā viņa apprecējās ar C-D.S. 2015. gada decembrī laulībā piedzima bērns P-L.S. Minētajā mēnesī prasītāja iesniedza pieteikumu bērnu pabalsta saņemšanai Rumānijā, kas tika piešķirts 2015. gada decembrī vai 2016. gada janvārī.

4. Prasītājas vīrs pārcēlās uz Īriju 2016. gada oktobrī, lai uzsāktu strādāt veselības aprūpes nozarē. Viņš neiesniedza pieteikumu bērnu pabalsta saņemšanai. 2016. gada novembrī vai decembrī prasītāja kopā ar bērnu pārcēlās uz Īriju un, turpinādama saņemt bērnu pabalstu Rumānijā, viņa neiesniedza pieteikumu bērnu pabalsta saņemšanai Īrijā.

5. 2018. gada 10. janvārī viņa aizpildīja bērnu pabalsta pieteikuma veidlapu, kuru ministrs saņēma 2018. gada 16. janvārī (pēdējais datums tika uzskatīts par pieteikuma iesniegšanas datumu). Veidlapas 7. daļa attiecas uz novēlotiem pieteikumiem, ja prasība tiek iesniegta vairāk nekā divpadsmit mēnešus pēc mēneša, kurā pieteikuma iesniedzējs vai (viņa/viņas) dzīvesbiedrs ir pārcēlies uz pastāvīgu dzīvi Īrijā. Tā paredz novēlota pieteikuma iesniegšanas iemeslus, ja tiek iesniegts pieteikums par maksājumu ar atpakaļejošu datumu. Šī veidlapas daļa tika atstāta tukša, tādējādi prasītāja vismaz sākotnēji netiecās pēc atmaksājamās summas. Prasība tika apmierināta 2018. gada februārī, un aptuveni tajā pat laikā tika pārtraukta bērnu pabalsta saņemšana Rumānijā.

6. 2018. gada 13. augustā prasītāja lūdza pārskatīt lēmumu saskaņā ar *Social Welfare Consolidation Act 2005* [2005. gada Konsolidētais Sociālās labklājības likums; turpmāk tekstā – “Sociālās labklājības likums”] 301. pantu, pamatojoties uz to, ka viņai būtu vajadzējis saņemt maksājumu ar atpakaļejošu datumu. Lūgums tika noraidīts 2018. gada 22. augustā. 2018. gada 29. augustā prasītāja

iesniedza apelācijas sūdzību, bet 2019. gada 12. februārī apelācijas sūdzība tika noraidīta. [Orīg. 2. lpp.]

7. Šajā tiesvedībā pamatojuma izklāsts tika iesniegts 2019. gada 10. maijā; pamatprasījuma nolūks bija panākt, lai par 2019. gada 12. februāra nolēmumu tiktu izdots *certiorari* [pārbaudes tiesā procedūra] rīkojumu par tiesību atzīšanu un lēmumu uzdot jautājumu Tiesai. [...] [procesuālie jautājumi]

Atbilstošās Savienības tiesības

8. Atbilstošais Savienības tiesību akts ir Regula (EK) Nr. 883/2004, kas grozīta un ieviesta ar Regulu (EK) Nr. 987/2009. Iepriekšējās regulas bija Padomes Regula Nr. 4 (1958. gada 16. decembris) (OV 30, 1958, 597. lpp.) un Regula (EEK) Nr. 1408/71, kas ieviesta ar Regulu (EEK) Nr. 574/72.

9. Nozīmīgākajos Regulas (EK) Nr. 883/2004 noteikumos ir ietverts sekojošais:

- i). Preambulas 12. apsvērumā ir norādīts, ka *“ņemot vērā proporcionalitāti, jāparūpējas par to, ka tiek nodrošināts, lai fakts un notikumu pielīdzināšanas princips neizraisītu objektīvi nepamatotus rezultātus vai viena veida pabalstu pārklāšanos vienā un tajā pašā laikposmā”*.
- ii). 76. panta 4. punktā ir iekļauta prasība, ka prasītājiem pēc iespējas ātrāk jāinformē kompetentās dalībvalsts un dzīvesvietas valsts iestādes par visām pārmaiņām, kas saistītas ar viņu personisko vai viņu ģimenes stāvokli, un ietekmē viņu tiesības saņemt pabalstus saskaņā ar šo regulu.
- iii). 76. panta 5. punktā tiek piebilsts, ka informēšanas pienākuma nepildīšanas dēļ var tikt piemēroti samērīgi pasākumi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tomēr šie pasākumi ir līdzvērtīgi pasākumiem, ko līdzīgās situācijās piemēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un tie nedrīkst padarīt prasītājiem par praksē neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināšu ar regulu piešķirto tiesību izmantošanu.
- iv). 81. pantā ir noteikts, ka *“jebkuru prasību, deklarāciju vai pārsūdzību, kas, piemērojot kādas dalībvalsts tiesību aktus, būtu noteiktā termiņā jāiesniedz šās dalībvalsts varas iestādē, iestādē vai tiesas iestādē, pieņem, ja šāds dokuments šajā pašā termiņā ir iesniegts citas dalībvalsts atbilstīgā varas iestādē, iestādē vai tiesas iestādē. Šādā gadījumā tā varas iestāde, iestāde vai tiesas iestāde, kas saņēmusi prasību, deklarāciju vai pārsūdzību, nekavējoties nosūta to pirmās dalībvalsts kompetentajai varas iestādei, iestādei vai tiesas iestādei vai nu tieši, vai ar attiecīgās dalībvalsts kompetento iestāžu starpniecību. Dienu, kurā šādas prasības, deklarācijas vai pārsūdzības iesniegtas otrās dalībvalsts varas iestādē, iestādē vai tiesas iestādē, uzskata par*

to iesniegšanas dienu kompetentajā varas iestādē, iestādē vai tiesas iestādē”.

10. Regulas (EK) Nr. 987/2009 9. apsvērumā ir norādīts uz sociālā nodrošinājuma jomas sarežģītību un apgalvots, ka tādējādi visām dalībvalstu iestādēm jāvelta **[Oriģ. 3. lpp]** īpašas pūles, lai atbalstītu apdrošinātās personas, - lai netiktu sodīti tie, kas nav nosūtījuši pieprasījumu vai konkrētu informāciju saskaņā ar Regulu Nr. 883/2004.

11. Nozīmīgākajā judikatūrā ir iekļautas šādas lietas:

- i). Lietā *van Roosmalen/Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Gezondheid* (Tiesas 1986. gada 23. oktobra spriedums lietā 300/84, [EU:C:1986:402]) Tiesa noteica, ka iepriekšējā regula ir jāinterpretē plaši.
- ii). Lietā *Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (Inasti)/Picard* (Tiesas 1996. gada 24. oktobra spriedums lietā C-335/95, [EU:C:1996:415]) Tiesa nosprieda, ka prasītāja dzīvesvietas kompetentajām iestādēm nepareizi iesniegts pieteikums neliedz piemērot noteikumu par pabalstu sadali saskaņā ar Regulu Nr. 574/72. Tas ilustrē to, ka dažādiem regulas elementiem var būt patstāvīga piemērošana, lai noteiktu noteikumu neizpilde nevarētu būt izslēdzoša.
- iii). Lietā *Partena ASBL/Les Tartes de Chaumont-Gistoux SA* (Tiesas 2012. gada 27. septembra spriedums lietā C-137/11, [EU:C:2012:593]) Tiesa nosprieda, ka regulas noteikumi būtu jāinterpretē tā, lai migrējošiem darba ņēmējiem tiktu nodrošināta pēc iespējas lielāka pārvietošanās brīvība.
- iv). Lietā *Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank/E. Fischer Lintjens*, (Tiesas 2015. gada 4. jūnija spriedums lietā C-543/13, [EU:C:2015:359]) tika nospriests, ka informācijas nesniegšana ne visos gadījumos izjauc sociālā nodrošinājuma nepārtrauktību.
- v). Sprieduma lietā *Tarola/Minister for Social Protection* (Tiesas 2019. gada 11. aprīļa spriedums lietā C-483/17, [EU:C:2019:309]) 36. punktā un citās lietās Tiesa ir uzsvērusi – ja nav atsauces uz valsts tiesībām, Savienības tiesību normām visā Savienības teritorijā būtu jāpiešķir autonoma un vienveidīga nozīme.

Atbilstošie noteikumi Īrijas tiesībās

12. Nozīmīgākajos valsts tiesību noteikumos ir ietverts:

- i). Sociālās labklājības likuma 241. panta 1. punktā ir noteikts, ka “*ikvienas personas tiesību uz jebkura pabalsta saņemšanu*

priekšnosacījums ir, lai attiecīgā persona šo pabalstu būtu pieprasījusi pienācīgā veidā”.

- ii). Sociālās labklājības likuma 241. panta 4. punktā ir paredzēts, ka personai, kura noteiktajā termiņā nav pieprasījusi ģimenes pabalstu, tiek liegta iespēja pieprasīt jebkādu maksājumu ar atpakaļejošu datumu līdz pieteikuma iesniegšanas dienai, “*ja vien lēmumu pieņemošā amatpersona vai par pārsūdzības izskatīšanu atbildīgā amatpersona netiek pārliecināta, ka pieteikuma nokavētai iesniegšanai bija pamatots iemesls”.*
- iii). Saskaņā ar Sociālā labklājības likuma 301. pantu tiek paredzēta lēmumu pārskatīšanu, un prasītāja šo iespēju nesekmīgi izmantoja pirms apelācijas sūdzības iesniegšanas. **[Oriģ. 4. lpp]**
- iv). Noteiktais termiņš ir divpadsmit mēneši no brīža, kas persona kritērijiem, kas noteikti Sociālās labklājības likuma 220. pantā – skat. 182. panta k) apakšpunktu *Social Welfare (Consolidated Claims, Payments and Control) Regulations 2007 (S.I. No 142 of 2007)* [2007. gada Konsolidētie noteikumi par sociālo labklājību (pieprasījumi, maksājumi un pārbaude) (2007. gada S.I. Nr. 142)], kas ieviests ar *Social Welfare (Consolidated Claims, Payments and Control) (Amendment) (No 3) (Prescribed Time) Regulations 2008 (S.I. No 243 of 2008)* [2008. gada Konsolidētie noteikumi par sociālo labklājību (pieprasījumi, maksājumi un pārbaude) (Grozījums Nr. 3) (Noteiktie termiņi) (2008. gada S.I. Nr. 243)].

Apstrīdēšanas pamati

13. Vairāki pamati, kas minēti pamatojumu izklāstā, paši par sevi nav bāze lēmuma apstrīdēšanai vai jebkāda cita veida labvēlīga nolēmuma saņemšanai:

- i) pamati i) 1 un 2 ir vienkārši fakti izklāsti;
- ii) pamati i) 3 un ii) 1 ir vienkārši tiesību normu izklāsti; un
- iii) pamati iii) 1 un 2 neietver prasījumus pēc būtības, bet vienīgi norāda uz pakārtotiem jautājumiem, proti, atsauci uz Luksemburgas [Tiesu] un sekojošo lēmumu par vēršanos pie Apelācijas biroja vadītāja [*Chief Appeals Officer*].

14. Tādējādi apstrīdēšanai ir vienīgi trīs būtiski pamati, proti, pamats i) 4, ii) 2 pirmais punkts un ii) 2 otrais punkts.

Pamats i) 4 – Rumānijas izmaksātā ģimenes pabalsta saņemšanas neuzskatīšana par pieprasījumu Regulas Nr. 883/2004 81. panta izpratnē

15. Šajā pamatā tiek apgalvots, ka “*nav strīda, ka kopš dēla piedzimšanas prasītājam Rumānijā ir spēkā esošs [pabalsta] pieprasījums. Pirmais minētais atbildētājs ir pieļāvis kļūdu tiesību piemērošanā, atsacīdamies Rumānijā spēkā esošo pieprasījumu uzskatīt par pieprasījumu bērnu pabalstam Īrijā Regulas Nr. 883/2004 81. panta izpratnē. Minētais pirmais atbildētājs apgalvo, ka prasība Īrijā esot iesniegta vēlāk. Tā ir šī noteikuma nepamatoti šaura un ierobežojoša interpretācija, kas ir kļūdaina un ir pretrunā ar Savienības tiesībām. Rumānijā spēkā esošais pieprasījums būtu jāuztver kā pieprasījums bērnu pabalstam Īrijā, sākot no dienas, kad Īrija kļuva par kompetento dalībvalsti, proti, no 2016. gada oktobra*”.

16. Kaut arī šī jautājuma formulējums ir nedaudz tendenciozs, tomēr tas rada Savienības tiesību jautājumu, kuram [...] pievērsīšos turpinājumā. Prasītājas apsvērumos ietvertie centieni sniedzās vēl tālāk, uzskatot, ka Savienības pilsoņi, kuri ieceļo valstī, ir jāinformē par viņu tiesībām pieteikties uz pabalstiem kopumā, tostarp uz konkrētiem pabalstiem, uz kuriem tie varētu pretendēt. Šī apgalvojuma problēma, tostarp, sakņojas apstākļi, ka prasītāja nav cēlusi prasību par tamlīdzīgiem pienākumiem, līdz ar to jebkurš tamlīdzīgs apgalvojums pilnīgi neattiecas uz izskatāmo lietu.

Pamata ii) 2, pirmais punkts – par Regulas Nr. 883/2004 76. panta piemērojamību

17. Šajā pamatā ir norādīts, ka “*ja spēkā esošs pieprasījums, kas izteikts vienā dalībvalstī, tiek uzskatīts par pieņemamu citā dalībvalstī saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 81. pantu, ir grūti saprast, kā šajā tiesvedībā būtu piemērojami 76. panta noteikumi*”.

18. Lai gan šī pamata formulējums ir nepilnīgs, jo pieprasījuma iesniedzējam nav tiesību uz prasījuma apmierinājumu vienīgi tāpēc, ka kaut kas nav acīmredzams, pamata būtība ir tāda, ka neatbilstība 76. pantam neizslēdz Regulas [Oriģ. 5. lpp] Nr. 883/2004 81. panta noteikumu piemērošanu, ja tas ir piemērojams. Tas rada jautājumu par Savienības tiesībām, kuram pievērsīšos [...] turpinājumā.

Pamata ii) 2, otrais punkts – par efektivitātes principa pārkāpumu

19. Šajā pamatā norādīts, ka “*pakārtoti un neskarot iepriekšminēto [...] minētais pirmais atbildētājs, piemērojot 76. panta 5. punkta pirmo teikumu noteica: tā kā prasītāja neesot izpildījusi pienākumu paziņot par būtiskām izmaiņām savos apstākļos, esot tikuši piemēroti valsts tiesībās noteikti samērīgi pasākumi, kas esot “līdzvērtīgi pasākumiem, ko līdzīgās situācijās piemēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem”. Minētais pirmais atbildētājs precizēja, ka šie pasākumi vienādi attiecoties uz visiem prasītājiem un ka tie neesot nesamērīgi. Tomēr minētais pirmais atbildētājs nav ņēmis vērā Regulas Nr. 883/2004 76. panta 5. punkta otro teikumu, kas paredz, ka “šo pasākumu [...] dēļ attiecīgās personas nezaudē iespēju un tām nav pārmērīgi grūti praktiski izmantot tiesības, kas tām piešķirtas ar šo*

regulu”. Tieši tas ir noticis konkrētajā gadījumā, ciktāl pabalsta pieprasīšana ir kļūvusi praktiski neiespējama”.

20. Gadījumā, ja 76. panta 4. un 5. punkts ir piemērojami, var rasties jautājumi, vai iznākums ir nesamērīgs un, pakārtoti, vai tiek pārkāpts efektivitātes princips. Ar juridiskajiem pamatiem, kas ietverti pamatojuma izklāsta e) iedaļā, netiek apgalvots, ka iznākums būtu nesamērīgs, bet ir vienīgi atsauce uz efektivitātes principu. Lai arī prasījumā tika iekļauts apgalvojums, ka Apelācijas biroja vadītājs [Chief Appeals Officer] esot pieļāvis kļūdu, nosakot, ka iznākums nav nesamērīgs, taču atbildētāji ir izvirzījuši iebildi, uzskatīdami, ka faktiski šis prasījums esot nepamatots. Man ir jāapmierina šis iebildums saskaņā ar pilnīgi normāliem un tradicionāliem prasības tiesvedības noteikumiem – ar prasījumu vien nepietiek, jo tam ir jābūt atbilstošam pamatam, – un līdz ar to ir jāatzīst, ka attiecībā uz sūdzību par nesamērīgumu šī prasītāja nevarētu sagaidīt viņai labvēlīgu iznākumu šajā tiesvedībā, tomēr sūdzība par efektivitātes principa pārkāpumu ir pamatota un rada jautājumu par Savienības tiesībām, un tam es pievērsīšos turpinājumā.

Prejudiciālie jautājumi

21. Manuprāt, no trim iepriekš minētajiem būtiskajiem pamatiem izriet trīs Savienības tiesību jautājumi, un uzskatu, ka visos gadījumos ir lietderīgi iesniegt lūgumu Tiesai [sniegt prejudiciālu nolēmumu] saskaņā ar LESD 267. pantu.

Pirmais prejudiciālais jautājums

22. Pirmais jautājums ir šāds: vai jēdziens “prasība” [pieprasījums] Regulas Nr. 883/2004 81. panta nozīmē ietver tāda pabalsta periodisku saņemšanu, ko turpina izmaksāt pirmā dalībvalsts – situācijā, kad šo pabalstu būtu pareizāk izmaksāt otrai dalībvalstij, – ikreiz, kad šāds pabalsts tiek izmaksāts, pat pēc sākotnējā pieprasījuma pirmā dalībvalstī un pirmās dalībvalsts sākotnējā lēmuma piešķirt pabalstu?

23. Nostāja attiecībā uz šo jautājumu ir šāda:

- i) Prasītāja uzskata, ka, regulu interpretējot plaši, jēdziens “prasība” [pieprasījums] aptverot pastāvošus prasījumus [ongoing claim]. **[Oriģ. 6. lpp]**
- ii) Atbildētāji uzskata, ka “prasība” [pieprasījums] nozīmējot tikai sākotnējo [pabalsta] pieprasījumu, un 81. panta piemērošana zaudētu jēgu, ja to piemērotu attiecībā uz iepriekš iesniegtu “prasību” [pieprasījumu], jo nav konkrēta datuma, kurā šāds pieprasījums ir ticis iesniegts dalībvalstij šī panta nozīmē. Tika arī norādīts, ka netiktu noteikts termiņš sociālā nodrošinājuma pieteikuma iesniegšanai tiem Savienības pilsoņiem, kuri jau saņem pabalstu, pārvietojoties starp dalībvalstīm, un tādējādi viņi atrastos ievērojami labvēlīgākā situācijā nekā valstspiederīgie vai citi Savienības pilsoņi, kuri, ieceļodami citā dalībvalstī, nav sociālā nodrošinājuma pabalstu saņēmēji.

- iii) Manis ierosinātā atbilde uz jautājumu ir noraidoša. Pieņemu atbildētāju paskaidrojumu un nepieņemu, ka katrs periodiskais maksājums ir uzskatāms par jaunu [pabalsta] pieprasījumu. Tie ir maksājumi, pamatojoties uz vienīgo lēmumu, ko ir pieņēmušas pirmās dalībvalsts iestādes, un ar ko tika apmierināts sākotnējais pieprasījums. Ar turpmākiem maksājumiem vienkārši tiek īstenots šis lēmums, kas tika pieņemts, pamatojoties uz vienu vienīgu sākotnējo pieprasījumu. Pieprasījuma jēdziena paplašināšana attiecībā uz katru datumu, kurā persona saņem sociālā nodrošinājuma pabalstu, veicinātu neatbilstību un diskrimināciju attiecībā pret Savienības pilsoņiem, kuri, mainot dzīvesvietas dalībvalsti, nesaņem pabalstu.
- iv) Atbildei ir nozīme lietas izskatīšanā, jo, piekrītot prasītājas apgalvojumam, apstrīdētā lēmuma pamatojums būtu nepareizs.

Otrais prejudiciālais jautājums

24. Otrais jautājums ir šāds: ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai apstākļos, kuros sociālā nodrošinājuma pieprasījums tiek nepareizi iesniegts izcelsmes dalībvalstī, lai gan tas būtu bijis jāiesniedz otrā dalībvalstī, šīs otras dalībvalsts pienākums – pamatojoties uz Regulas Nr. 883/2004 81. pantu (konkrēti, pienākums uzskatīt izcelsmes dalībvalstī iesniegtu pieprasījumu par pieņemamu citā dalībvalstī) – ir jāinterpretē kā pilnīgi nesaistīts ar prasītājas pienākumu sniegt patiesu informāciju par savu dzīvesvietu saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 76. panta 4. punktu, tādējādi pieprasījums, kas ir ticis nepareizi iesniegts izcelsmes dalībvalstī, šai otrai dalībvalstij ir jāuzskata par pieņemamu 81. panta izpratnē, neņemot vērā, ka otrās dalībvalsts tiesību aktos noteiktajā pieprasījuma iesniegšanas termiņā attiecīgā persona nav sniegusi patiesu informāciju par savu dzīvesvietu saskaņā ar 76. panta 4. punktu?

25. Nostāja attiecībā uz šo jautājumu ir šāda:

- i) Prasītāja uzskata, ka uz šo jautājumu jāatbild apstiprinoši, un pienākums uzskatīt pieprasījumu par pieņemamu otrā dalībvalstī ir pilnīgi neatkarīgs no tā, vai prasītāja ievēro pienākumu sniegt vai nesniegt informāciju. Prasītāja atsaucas uz Tiesas 2015. gada 4. jūnija spriedumu *Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank/E. Fischer Lintjens* lietā C-543/13, it īpaši tā 54. punktu, kurā neinformēšana netika uzskatīta par nozīmīgu iemeslu sociālās apdrošināšanas pārtraukšanai. **[Oriģ. 7. lpp]**
- ii) Atbildētāji uzskata, ka ņemot vērā piedāvāto atbildi uz pirmo jautājumu, šāds jautājums nerodas; tomēr, ja tas rastos, uz to ir jāsniedz noraidoša atbilde – nesniedzot patiesu informāciju, kas ļautu pienācīgi pārsūtīt prasību, tiek praktiski un principiāli izslēgta 81. pantā paredzētā pārsūtīšanas procedūras piemērošana. Šajā gadījumā esot pieļauta juridisko pienākumu būtiska neievērošana.

Prasītāja esot pārkāpusi 76. panta 4. punktu, un Rumānijas iestādēm neesot bijis iespējams piemērot 81. pantu, jo prasītāja nebija tās informējusi par savu dzīvesvietu Īrijā, pirms ģimenes pabalsta pieprasīšanas šajā valstī.

- iii) Ierosinu atbildēt, ka jautājums nerodas, ņemot vērā piedāvāto atbildi uz pirmo jautājumu, bet, ja šāds jautājums tomēr rastos, atbilde ir noraidoša atbildētāju apsvērumos izklāstīto argumentu dēļ.
- iv) Atbildei uz šo jautājumu ir nozīme, jo apstrīdētajā lēmumā tiek apgalvots, ka prasītāja neesot ievērojusi 76. panta 4. punkta noteikumus.

Trešais prejudiciālais jautājums

26. Trešais jautājums ir šāds: vai Savienības tiesību vispārējais efektivitātes princips nozīmē, ka Savienības tiesībās garantēto tiesību izmantošana ir uzskatāma par neefektīvu tādos apstākļos kā šajā lietā (proti, situācijā, kad Savienības pilsoņi, izmantojot brīvas pārvietošanās tiesības, nav izpildījuši savu pienākumu saskaņā ar 76. panta 4. punktu paziņot izcelsmes dalībvalsts sociālās labklājības iestādēm par savas dzīvesvietas valsts maiņu) tādēļ, ka tās dalībvalsts, kurā tiek izmantotas tiesības brīvi pārvietoties, tiesībās tiek prasīts, lai ar pieprasījumu par bērnu pabalsta saņemšanu ar atpakaļejošu datumu Savienības pilsonis būtu vērsies otrā dalībvalstī divpadsmit mēnešu laikā, kā tas noteikts šīs dalībvalsts normatīvajā regulējumā.

27. Nostāja attiecībā uz šo jautājumu ir sekojoša:

- i) Prasītāja uzskata, ka ir pārkāpts efektivitātes princips, jo prasītājas pieprasījums par atpakaļejoša datuma piemērošanu tika noraidīts.
- ii) Atbildētāji uzskata, ka uz jautājumu ir jāatbild noraidoši un ka efektivitātes princips nav pārkāpts. Divpadsmit mēnešu termiņš esot neitrāls noteikums, kas vienlīdz attiecas gan uz Īrijas, gan uz Savienības pilsoņiem un nodrošina iespēju piemērot atpakaļejošu spēku, ja pieteikums tiek iesniegts divpadsmit mēnešu laikā vai pastāvot pamatotam iemeslam.
- iii) Arī manis piedāvātā atbilde ir noraidoša, un pieņemu atbildētāju apsvērumus. Manuprāt, prasītājas apsvērumos būtībā tiek pārprasta efektivitātes pārbaude. Tā nav garantija, ka kāds konkrēts pieprasījums tiks apmierināts. Šādas interpretācijas gadījumā neviens pieprasījums, kas ir balstīts uz Savienības tiesībām, nekad nevarētu tikt noraidīts, pamatojoties uz valsts tiesībām (piemēram, noilguma dēļ); tā tas ir ne tikai sociālās labklājības jomā, bet visās tiesību jomās, kuras krustojas ar Savienības tiesībām, jo tādējādi konkrētais pieprasījums kļūtu neiespējams vai pārmērīgi sarežģīts *konkrētajam attiecīgā pieteikuma iesniedzējam*, pat ja viņš vai viņa neizmanto iespējas šīs tiesības **[Oriģ.**

8. lpp.] īstenot. Tas ir pilnīgi pretēji situācijai, kurā likums nesniedz pamatotu iespēju *pieteikuma iesniedzējiem kopumā*. Pēdējais minētais noteikuma veids ir pretrunā efektivitātes principam, toties neitrāls un pamatots likums, kuru neizmanto konkrētā prasītāja, nav pretrunā [efektivitātes principam].

- iv) Jautājums ir nozīmīgs, jo atbildētāji paļāvās uz 12 mēnešu termiņu pieprasījuma iesniegšanai, lai pamatotu atteikšanos no atpakaļejoša spēka piemērošanas.

Lēmums

28. Līdz ar to, tiek pieņemts šāds lēmums:

- i). Saskaņā ar LESD 267. pantu, Tiesai tiek uzdoti sekojoši prejudiciāli jautājumi:
- 1) Vai jēdziens “prasība” [pieprasījums] Regulas Nr. 883/2004 81. panta nozīmē ietver tāda pabalsta periodisku saņemšanu, ko turpina izmaksāt pirmā dalībvalsts – situācijā, kad šo pabalstu būtu pareizāk izmaksāt otrai dalībvalstij, – ikreiz, kad šāds pabalsts tiek izmaksāts, pat pēc sākotnējā pieprasījuma pirmā dalībvalstī un pirmās dalībvalsts sākotnējā lēmuma piešķirt pabalstu?
 - 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai apstākļos, kuros sociālā nodrošinājuma pieprasījums tiek nepareizi iesniegts izcelsmes dalībvalstī, lai gan tas būtu bijis jāiesniedz otrā dalībvalstī, šīs otras dalībvalsts pienākums – pamatojoties uz Regulas Nr. 883/2004 81. pantu (konkrēti, pienākums uzskatīt izcelsmes dalībvalstī iesniegtu pieprasījumu par pieņemamu citā dalībvalstī) – ir jāinterpretē kā pilnīgi nesaistīts ar prasītājas pienākumu sniegt patiesu informāciju par savu dzīvesvietu saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 76. panta 4. punktu, tādējādi pieprasījums, kas ir ticis nepareizi iesniegts izcelsmes dalībvalstī, šai otrai dalībvalstij ir jāuzskata par pieņemamu 81. panta izpratnē, neņemot vērā, ka otrās dalībvalsts tiesību aktos noteiktajā pieprasījuma iesniegšanas termiņā prasītāja nav sniegusi patiesu informāciju par savu dzīvesvietu saskaņā ar 76. panta 4. punktu?
 - 3) Vai Savienības tiesību vispārējais efektivitātes princips nozīmē, ka Savienības tiesībās garantēto tiesību izmantošana ir uzskatāma par neefektīvu tādos apstākļos kā šajā lietā (proti, situācijā, kad Savienības pilsoņi, izmantodama brīvas pārvietošanās tiesības, nav izpildījuši savu pienākumu saskaņā ar 76. panta 4. punktu paziņot izcelsmes dalībvalsts sociālās labklājības iestādēm par savas dzīvesvietas valsts maiņu) tādēļ, ka tās dalībvalsts, kurā tiek izmantotas tiesības brīvi pārvietoties, tiesībās tiek prasīts, lai ar pieprasījumu par bērnu pabalsta saņemšanu ar atpakaļejošu datumu Savienības pilsonis būtu vērsies otrā dalībvalstī divpadsmit mēnešu laikā, kā tas noteikts šīs dalībvalsts normatīvajā regulējumā?

ii). Prasītājam tiek uzdots 28 dienu laikā iesniegt galvenajam sekretāram visas Tiesai nepieciešamos grāmatvedības un citus dokumentus, un līdz Tiesas lēmuma pieņemšanai lietas izskatīšana tiek atlikta.

DARBBA VERSIJA